

MAP vzdělávání pro SO ORP Žamberk a Králíky II, CZ.023.68/0.0/0.0/17_047/0008610

Agregovaný Popis potřeb škol pro území SO ORP Žamberk a SO ORP Králíky

Verze 2 – aktualizace dokumentu na začátku druhého cyklu akčního plánování (školní rok 2020/2021), výstup aktivity 2.7.

V Žamberku,
31. 3. 2021

Vytvořila Veronika Výborná,
Odborná manažerka MAP

Úvod

Agregovaný Popis potřeb vznikl během druhého cyklu akčního plánování projektu MAP II jako syntéza vytvořených aktualizací popisů potřeb škol v období od 09/2020-02/2021. První verze Popisů potřeb škol vznikla během první fáze akčního plánování projektu MAP II ve školním roce 2018/2019. Aktualizované Popisy potřeb škol vznikly pro všechny zapojené školy do projektu ve SO ORP Žamberk a SO ORP Králíky, kde projekt má stoprocentní zapojení základních, mateřských, základních uměleckých škol a škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona (celkem 45x). V případě sloučených subjektů vznikl jeden společný dokument. Oproti prvnímu cyklu došlo ke sloučení jedné ZŠ a MŠ pod jeden subjekt a k zapojení nově vzniklé MŠ. Všechny školy byly odborným manažerem RT MAP kontaktovány a vyzvány k individuálnímu setkání, při kterém dojde k dané aktualizaci dokumentu. U 33 škol se podařilo realizovat aktualizaci Popisů potřeb v rámci osobního setkání/návštěvy a s dvanácti subjekty proběhla aktualizace on-line nebo distančně. Důvodem byla nepříznivá epidemiologická situace v souvislosti s onemocněním COVID-19. Celkový sběr a získané informace byly touto skutečností relativně ovlivněny a výsledky zrcadlí atmosféru doby pandemie.

Zapojené kontaktní osoby poskytly odbornému manažerovi RT MAP všechny potřebné informace nutné k aktualizaci dokumentu (dle Postupů MAP II). Po zpracování aktualizovaného dokumentu se k němu mohly jednotlivé školy později vyjádřit, doplnit ho, příp. změnit. Popisy potřeb zkoumají stav v oblastech: čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka, matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka, rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech a další potřeby rozvoje školy. V jednotlivých oblastech bylo hodnoceno: co proběhlo dobře, v čem byla škola úspěšná, v čem by se mohla zlepšit, v čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit.

Předložený soubor je rozdělen do několika částí. První část agreguje jednotlivé Popisy potřeb pro základní školy, pro mateřské školy a pro základní umělecké školy. Druhá část stručně charakterizuje hlavní změny v dokumentech, pokud porovnáme výstupy z roku 2018/2019 a 2020/2021, a v závěru jsou stručně představeny hlavní definované priority a cíle škol.

Cílem předloženého dokumentu bylo agregovat jednotlivé dokumenty, shrnout dílčí poznatky a myšlenky do jednotného souboru. Popisy potřeb reflektují reálné potřeby škol a jejich agregovaný výstup bude klíčovým vstupem pro tvorbu analytické části MAP. S výstupy bude pracováno v rámci pracovních skupin a v rámci RT MAP.

Základní školy

Ve sledovaném území (SO ORP Žamberk a SO ORP Králíky) jsou všechny základní školy zapojeny do projektu MAP II. Se všemi byl vytvořen Popis potřeb. Celkem se jedná o 26 základních škol. Z toho je 15 malotřídních a 2 školy jsou zřízeny podle § 16 odst. 9 školského zákona. Z celkového počtu ZŠ se nachází 38 % škol v obcích, které mají více jak 2 tis. obyvatel (Červená Voda, Jablonné n. Orlicí, Králíky, Letohrad a Žamberk).

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka.

- **Co ve školách proběhlo dobře a v čem byly školy úspěšné.**

V případě kladné sebereflexe v rámci čtenářské gramotnosti, tedy toho, v čem je škola dobrá nebo úspěšná, stejně jako před dvěma lety byly nejvíce zmiňovány čtenářské kluby, kroužky nebo dílny, vlastní (školní) a obecní (nebo městské) knihovny. Všechny tři možnosti byly jednotlivě zmíněny více než pěti základními školami. Čtenářské kluby a dílny jsou buď volnočasovou aktivitou nebo jsou realizovány v rámci výuky. V prvním případě jsou nejčastěji dotovány ze Šablon. Ze Šablon často také byly ve školách dovybavovány školní knihovny. Další kladná sebereflexe se už pohybovala v počtech do pěti odpovědí. Jednalo se například o individuální přístup, který v rámci podpory čtenářské gramotnosti ve školách pedagogové praktikují, tvorbu čtenářských deníků nebo realizaci aktivity Noci s Andersenem. Obecně můžeme konstatovat, že v rámci tvorby Popisů potřeb s jednotlivými školami je míra odpovědí v oblasti čtenářské gramotnosti u škol nízká. A to jak ve smyslu četnosti, tak ve smyslu širšího rozvoje a podpory mimo typické a klasické aktivity (rozvoj čtenářské gramotnosti mimo hodin českého jazyka, hlubší práce s textem a informacemi, rozvoj kritického myšlení aj.). Stejně tak tomu bylo i během tvorby prvních Popisů potřeb škol v roce 2018.

- **V čem by se mohly školy zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit.**

V rámci sebereflexe, kdy základní školy hodnotily to, v čem by se mohly zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit v oblasti čtenářské gramotnosti, zůstaly potřeby stejné jako před dvěma lety. Na prvním místě byla potřeba investic, a to do pomůcek nebo do knižního fondu. Celkově definovaná míra potřeb v této oblasti byla velmi nízká (do patnácti odpovědí celkem). Obecně můžeme také říct, že do oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti se promítla dlouhodobě špatná pandemická situace, kdy školy fungují v omezených režimech (distanční vzdělávání, bez volnočasových a dobrovolných aktivit).

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka.

- **Co ve školách proběhlo dobře a v čem byly školy úspěšné.**

V oblasti matematické gramotnosti a definovaných potřeb základních škol, co probíhá dobře a úspěšně, byly zmiňovány podobné aktivity jako před dvěma lety. Nejvíce škol takto vnímá výuku finanční gramotnosti a volnočasové – dobrovolné hodiny matematiky.

Finanční gramotnost je ve školách velmi oblíbená, a i díky různým projektům (například Abeceda peněz od České spořitelny) je podporována zajímavými a nevšedními způsoby. Na některých školách je finanční gramotnost součástí hodin matematiky. V případě volnočasových a dobrovolných aktivit, které jsou realizovány za účelem podpory a rozvoje matematické gramotnosti, se jedná zejména o zájmové kroužky nebo semináře často dotované ze Šablón nebo z příspěvků zřizovatele. Jedná se například o kroužek logických a deskových her. Na některých školách může tato aktivita nahradit nebo být alternativou pro odpolední družinu. Stejně jako v oblasti čtenářské gramotnosti je celková četnost odpovědí nízká (do 7 odpovědí). V jednotkách případů byla pozitivně zmiňována například Hejného matematika, matematické olympiády, matematické kavárny pro rodiče nebo individuální přístup k žákům.

- **V čem by se mohly školy zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit.**

Také v rámci sebereflexe v oblasti matematické gramotnosti a ve věcech, ve kterých se škola může zlepšit a v čem potřebuje pomoci se zlepšit, je četnost odpovědí velmi nízká. Potřeby v této oblasti definovaly, stejně jako před dvěma lety, jen jednotky škol. Konkrétně se jednalo investice do pomůcek a do nových metod. V případě nových metod se jednalo o vzdělávání učitelů, jak moderněji matematiku vyučovat nebo o vzdělávání (příp. sdílení s dalšími školami) v oblasti Hejného matematiky.

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech.

- **Co ve školách proběhlo dobře a v čem byly školy úspěšné.**

V rámci rozvoje potenciálu každého žáka mimo čtenářskou a matematickou gramotnost se nejvíce základní školy vyjadřovaly ke spolupráci s dalšími subjekty (stejně jako před dvěma lety). Jedná se o společnou činnost s dalšími základními školami, s mateřskými školami (odkud žáci do škol přestupují) a se středními školami a firmami, kde se žáci mohou později uplatnit. Velmi častá je také spolupráce se zřizovatelem a činnost v rámci komunitních a společenských aktivit obce. Typická je samozřejmě také spolupráce s rodiči nebo s prarodiči. Stejně jako před dvěma lety pro rozvoj žáka v dalších oblastech slouží také aktivity „navíc“, které školy pořádají. Jedná se o aktivity různého druhu, které jsou často dobrovolné. Může se jednat o sportovní výcviky a výlety, adaptační kurzy, aktivity navíc pořádané v rámci jednotlivých předmětů (návštěvy divadel, exkurze, aj.), zahraniční a výměnné pobyty. Zmíněné aktivity jsou často hrazené zákonnými zástupci nad rámec běžných investic do vzdělávání žáků. Základní školy se shodují, že rodiče s těmito poplatky obecně problém nemají. Pokud ano, aktivita je dobrovolná. Z finančních důvodů se podobných aktivit nemohou účastnit pouze jednotky žáků a školy se shodují, že otázkou zůstává, zda nemohou být překážkou také jiné priority zákonných zástupců. Některé školy nabízejí pomoc sociálně slabým rodinám. Například formou příspěvku od zřizovatele, zapůjčení pomůcek (například na lyžařský kurz) nebo individuálním přístupem k danému případu. Velmi často také základní školy mezi své silné stránky řadí realizaci zájmových kroužků, které nabízí většina základních škol. Jedná se například o hru na flétnu, keramiku, robotiku, taneční kroužek nebo přírodovědný kroužek. Některé jsou podporovány

ze Šablon, některé zřizovatelem a některé jsou hrazeny rodiči (příspěvek v řádu několika set korun na 1 žáka za pololetí). Další oblast, kterou školy v pozitivní reflexi během tvorby popisů potřeb zmiňovaly, byla oblast ICT. A to hlavně z pohledu materiálního zajištění škol, kdy školy byly z důvodu nařízené distanční výuky nuceny investovat do potřebného ICT vybavení. Častým zdrojem byl finanční příspěvek od MŠMT pro každého učitele anebo Šablony, ze kterých už dříve školy pořizovaly například tablety, které využívají ve výuce. Většina základních škol nabídla možnost zapůjčení ICT techniky svým žákům domů, v některých školách tuto nabídku využily i desítky rodin. Některé školy také jako velmi úspěšné hodnotily pojetí výuky informatiky na škole a dobře zvládnuté on-line vzdělávání, se kterým souvisí vzdělávání pedagogů v této oblasti. Všechny ostatní odpovědi se v jednotlivých Popisech potřeb vyskytly v menší četnosti než definované oblasti výše. Jedná se například o výuku cizích jazyků (ve smyslu širšího výběru volby jazyku nebo kvality výuky), podporu a rozvoj v oblasti EVVO a polytechnické výchovy; a dále účast v různých projektech, soutěžích a olympiádách aj. V jednotkách případů byla pozitivně reflektována výuka metodou CLIL, místně zakotvené učení nebo činnost žakovských parlamentů.

- **V čem by se mohly školy zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit.**

V souvislosti s nejčastějšími aktivitami, které se na školách mimo čtenářskou a matematickou gramotností realizují, a aktuálně nepříznivou situací hodnotily základní školy negativně právě dopady epidemie koronaviru SARS-CoV-2. Epidemie a její návazné vydané opatření neumožňuje realizaci nezbytně nutných aktivit. Jednotlivé Popisy potřeb škol se tvořily několik měsíců – jak v době, kdy byly školy otevřené plně nebo jen částečně, tak i v době, kdy byly školy zcela zavřené. Školy se jednohlasně shodovaly, že v danou chvíli chtějí návrat do standardního režimu. Mezi další potřeby, v čem se školy potřebují zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit mimo čtenářskou a matematickou gramotnost, řadily školy nejčastěji oblast ICT a EVVO. Četnost odpovědí však nebyla vysoká. V obou případech se jedná o materiální podporu. V případě EVVO se primárně jednalo o investice do zahrad a v oblasti ICT do dalších počítačů a interaktivních tabulí. Požadavek vzdělávání v daných oblastech se objevil v jednotkách případů. Jako další oblasti, ve kterých školy potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit, byly například definovány investice do jazykových učeben, výuky polytechniky a nové podněty a nápady ve vzdělávání obecně (vč. Montessori pedagogiky). Ve všech třech případech četnost odpovědí nepřesáhla pět případů.

Další potřeby rozvoje škol.

- **Co ve školách proběhlo dobře a v čem byly školy úspěšné.**

Do dalších potřeb rozvoje škol byly v rámci pozitivní reflexe nejvíce zmiňovány dobré vztahy se zřizovatelem a s rodiči a celkově pozitivní klima hlavně u malotřídních škol, vč. plné kapacity školy. Malotřídní školy často také do svých silných stránek řadily odchod žáků na gymnázia z páté třídy. Dále to byly rekonstrukce, vč. větších i menších investic, které od poslední tvorby Popisů potřeb škol byly ve škole provedeny. Obecně se také

většina škol shoduje na přínosech, které jim nabízí Šablony. Jednotky odpovědí zmínily spolupráci s asistenty, ranní družinu nebo neformální setkávání s kolegy i z dalších škol.

- **V čem by se mohly školy zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit.**

Naopak mezi další potřeby, v čem by se mohly zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit, nejvíce školy zmiňovaly nutné investice do budov a vybavení škol. Jednalo se o investice malého i velkého rozsahu, na které zřizovatel nemá prozatím prostředky (např. výměnu oken, výstavba tělocvičny, rekonstrukce šaten, obnova nábytku aj.). S těmito potřebami zejména to, aby školy měly přístup k informacím o vyhlášených dotacích, snížení nutné administrativy a byrokracie, která leží na ředitelích škol. Školám byla komunikována možnost zařazení jejich záměrů do Strategického rámce MAP II a školy byly později při finalizaci jednotlivých dokumentů znovu vyzvány k dodání svých záměrů. Méně častá byla potřeba zlepšení reputace školy, budování jejího dobrého jména a následný vyšší počet zapsaných žáků do prvních tříd. Jednotky odpovědí definovaly potřeby související s personálními nedostatky nebo se zahájením realizace Šablon (hlavně v případě výměny ředitele).

Mateřské školy

Ve sledovaném území (SO ORP Žamberk a SO ORP Králíky) jsou všechny mateřské školy zapojeny do projektu MAP II. Se všemi byl vytvořen Popis potřeb. Celkem se jedná o 29 mateřských škol, z toho je 14 MŠ součástí základní školy a 15 MŠ je samostatnými mateřskými školami. Z celkového počtu MŠ se nachází 31 % škol v obcích, které mají více než 2 tis. obyvatel (Červená Voda, Jablonné n. Orlicí, Králíky, Letohrad a Žamberk).

Čtenářská a matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka.

- **Co ve školách proběhlo dobře a v čem byly školy úspěšné.**

Nejvíce odpovědí směřovalo v souvislosti s rozvojem čtenářské a matematické gramotnosti v MŠ k běžným aktivitám, které v průběhu dne s dětmi vykonávají (stejně jako před dvěma lety se jedná o nejčastější odpověď). Všechny tyto aktivity rozvíjejí základní gramotnosti dětí. Jedná se například o vyprávění příběhů (vč. doplňování a navazování), společné čtení, práci s pomůckami, jako jsou puzzle, rébusy, kartičky, nebo práci s přírodninami, kdy je děti různým způsobem třídí a porovnávají. Dále školy v rámci těchto aktivit zmiňovaly rozvoj představivosti a logického myšlení. Některé mateřské školy uvedly, že navštěvují obecní knihovnu nebo že pravidelně a cíleně pracují s předškoláky. A to buď téměř každý den (v průběhu celého dne) anebo jednou týdně. V rámci toho se např. zaměřují na logopedickou prevenci a grafomotoriku. Logopedická prevence a činnosti s tím spojené byly ze strany mateřských škol také často pozitivně reflektovány, stejně jako návštěva divadla ve škole. Méně časté odpovědi se týkaly například finanční gramotnosti, Metody dobrého startu, zařazování alternativních prvků (např. Montessori pedagogiky) nebo systém pomůcek, které pro rozvoj gramotností využívají. Stejně jako vzdělávání pedagogů, které nejčastěji probíhalo v rámci Šablon nebo v rámci jednorázových vzdělávacích aktivit, které byly realizovány v projektu MAP I a MAP II. Jednotky odpovědí pozitivně reflektovaly například individuální přístup k dětem.

- **V čem by se mohly školy zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit.**

Četnost odpovědí mateřských škol, v čem by se v rámci čtenářské a matematické gramotnosti chtěly zlepšit, není vysoká (do deseti odpovědí). Obecně můžeme říct, že se školy chtějí více zdokonalovat v oblasti matematické gramotnosti. O něco větší míře byla zmiňována potřeba materiálního vybavení (vč. Montessori pomůcek) oproti vzdělávání pedagogů. Vzdělávání pedagogů bylo v některých případech také od tvorby minulého Popisu potřeb před dvěma lety naplněno díky Šablonám (platí také pro oblast ČG). V oblasti čtenářské gramotnosti převažovala potřeba podpory a rozvoje logopedických koutků a kurzů logopedických asistentů (aby na každé třídě fungoval alespoň jeden logopedický asistent). Dále převažovala potřeba materiálního zajištění (např. rozšíření knižního fondu) nad vzděláváním pedagogů. Některé mateřské školy také definovaly potřebu obecného vzdělávání v oblasti gramotností v předškolním vzdělávání, a to formou příkladu dobré

praxe. Oblíbené jsou například návštěvy jiných mateřských škol a stáže, které mj. pořádá projekt MAP II.

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech.

- **Co ve školách proběhlo dobře a v čem byly školy úspěšné.**

V rámci rozvoje potenciálu dítěte v předškolním vzdělávání mimo základní gramotnosti, školy nejvíce reflektovaly aktivity „navíc“. Mezi aktivity konané „navíc“ patří například plavání, lyžařský výcvik, sauna (či solná jeskyně), kulturní aktivity (divadlo), výlety aj. Do této oblasti patří nabídka zájmových kroužků, které jsou též v mateřských školách oblíbené. Školy nejčastěji nabízí kroužek např. angličtiny, hry na flétnu, logopedii. Zmíněné dobrovolné aktivity se často hradí nad rámec poplatku/úhrady platby za předškolní vzdělávání. MŠ se shodovaly, že většina rodičů s poplatky problém nemá, ale na lyžařský výcvik jezdí méně než polovina dětí. Oblíbené a velmi běžné jsou komunitní a kulturní aktivity daných mateřských škol, na které rodiče nepřispívají. Tyto aktivity jsou pojaty nejčastěji formou různých vystoupení v rámci obce. Škola tímto způsobem také často spolupracuje s domovem pro seniory, s dalšími sociálními službami nebo jinými školami. Spolupráce mateřské školy se spolky (myslivci, hasiči), Policií ČR, obecním/městským úřadem je též velmi oblíbená a běžná. V mateřských školách ve sledovaném území je také pozitivně vnímána spolupráce s rodiči, která je častější a běžnější než ve školách základních. Forma spolupráce může být pojata formou prezentace dovedností dětí nebo formou společných tvořivých aktivit (např. dýňování). Další pozitivně vnímanou oblastí ze stran škol je podpora a rozvoj EVVO a práce na školních zahradách. Děti pěstují a starají se o záhony s bylinkami nebo jinými plodinami. Školy též pozitivně reflektují realizaci Šablon, které využívají. Nejčastěji si chválí personální šablonu, kterou využívají buď ve formě chůvy nebo školního asistenta. Méně často byl zmíněn individuální přístup, který pedagogové praktikují, podpora sebeobslužných činností u dětí, využívání ICT, realizaci různých projektů nebo systém pomůcek, které využívají. Jednotky škol zmínily češtinu pro cizince, práci s dětmi se SVP či polytechnickou výchovu.

- **V čem by se mohly školy zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit.**

Největší míra odpovědí mateřských škol, které měly definovat oblast ke zlepšení, se týkala rozvoje a podpory oblasti EVVO. Větší podíl takových odpovědí se týkal investic do zvelebení zahrad škol (nový nábytek, prolézačky, herní prvky, záhony aj.). některé školy začaly své zahrady zvelebovat svépomocí, ale chybí jim větší finanční prostředky. Stejná potřeba vznikla i během tvorby prvního popisu potřeb škol v roce 2018. Z tohoto důvodu byla v rámci MAS ORLICKO, z.s. vyhlášena výzva z programu Malý LEADER cílená na investice do zahrad škol. Menší podíl odpovědí se pak týkal vzdělávání pedagogů v oblasti EVVO, příp. polytechniky, dále oblasti ICT (notebooky pro pedagogy, interaktivní tabule) nebo sdílené personální podpory (logoped, psycholog). Jednotky odpovědí škol definovaly potřebu podpory v práci s dětmi se SVP, s nadanými dětmi nebo podporu dopravní výchovy. Stejně jako základní školy i mateřské školy reflektovaly potřeby v důsledku dlouhodobé nepříznivé epidemiologické situace. Pandemie koronaviru SARS-CoV-2 a s ní související

opatření způsobují omezení veškerých aktivit, které jsou postavené na spolupráci a komunitní činnosti. Většina mateřských škol však má svůj ŠVP na takových činnostech postavený.

Další potřeby rozvoje škol.

- **Co ve školách proběhlo dobře a v čem byly školy úspěšné.**

Mateřské školy v rámci pozitivní reflexe dalších potřeb školy nejčastěji obecně definovaly pozitivní klima, které souvisí s dobrými vztahy – jak s rodiči, tak i se zřizovatelem a rovněž i personálem v dané MŠ. Některé školy zmínily, že pozitivním důsledkem je pak plná kapacita MŠ a dostatečný počet dětí u zápisu. V menší míře v dalších oblastech definovaly menší, ale také větší investice, které byly do MŠ v posledních letech vloženy. Dále jakékoli programy, výzvy a možnosti, které školám nabízejí zisk menšího i finančního příspěvku (vč. Šablon).

- **V čem by se mohly školy zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit.**

V případě potřeb se v této kategorii většina mateřských škol shodovala na investicích, které by cílily do oprav a rekonstrukcí budov, vč. vybavení (stejně jako před dvěma lety). V případě mateřských škol je v porovnání se základními školami více přítomen problém vysoké míry byrokracie a administrativy. Často to bývá důsledkem toho, že MŠ mají méně personálu, ředitel se stačí věnovat pouze nutným administrativním věcem mimo pedagogickou činnost. Ve větších, městských mateřských školách má většinou ředitel na takovou práci více času. Komplikací mohou být také sloučené subjekty, kdy ředitel je hlavně pedagog na ZŠ a nemusí mít tedy k problémům v MŠ tak blízko. V rámci tvorby jednotlivých Popisů potřeb byli všichni ředitelé upozorňováni na Strategický rámec MAP a na možnost vkládání svých investičních potřeb do něj. Méně mateřských škol definovalo problém s nedostatkem prostoru ve svých budovách. Jedná se o potřebu přístavby a založení další třídy. Primárně se jedná o městské mateřské školy a o obce s novou výstavbou. Jednotky škol definovaly personální potřebu (vč. sdílených odborníků mezi více školami) nebo konkrétní vzdělávání pedagogů s určitým odborníkem.

Základní umělecké školy

Ve sledovaném území (SO ORP Žamberk a SO ORP Králíky) jsou všechny základní umělecké školy zapojeny do projektu MAP II. Se všemi byl vytvořen Popis potřeb. Celkem se jedná o 4 ZUŠ – všechny se nacházejí v obcích, které mají nad 2 tis. obyvatel (Jablonné n. Orlicí, Králíky, Letohrad a Žamberk).

Co ve školách proběhlo dobře a v čem byly školy úspěšné.

Základní umělecké školy se shodují na stejných nebo podobných věcech, které dělají dobře nebo jsou v nich úspěšné jako před dvěma lety. Primárně se jedná o prezentaci školy navenek, se kterou souvisí spolupráce s dalšími subjekty. Konkrétně se jedná o velké množství aktivit jako jsou vystoupení (vč. zahraničních vystoupení), soutěže, koncerty, výstavy, které v průběhu roku pořádají nebo se jich účastní. V těchto oblastech spolupracují s dalšími základními uměleckými školami, základními i mateřskými školami, s městy a obcemi a s dalšími mnohými subjekty. Základní umělecké školy jsou součástí komunitního a kulturního života obcí ve sledovaném území. Všechny se těší vysoké míře návštěvnosti nebo plné kapacitě. Školy se shodují, že u nich ve škole panuje pozitivní školní klima, které je nastavené nejen v rámci pedagogického sboru, mezi pedagogy a žáky, ale také mezi pedagogy a rodiči. Méně čtenou charakteristikou byly pozitivní inspekční zprávy, široká škála nabízených oborů či kvalitní vedení. Školy, které čerpají podporu ze Šablon II, ji vnímají velmi pozitivně – jako možnost, která jim přinesla čerpat finance.

V čem by se mohly školy zlepšit a v čem potřebují pomoci, aby se mohly zlepšit.

Všechny základní umělecké školy se shodují na prvním místě v potřebě investic cílených do budov škol. Jedná se buď o nutné rekonstrukce nebo o přestěhování školy do jiných, větších a lépe vyhovujících prostor. Oblíbená zájmová činnost a vysoký počet žáků, kteří jsou součástí ZUŠ, vytváří potřebu navyšování kapacit oborů, příp. rozvoj a otvírání nových oborů. Další potřeby se týkaly investic do vybavení budovy, nástrojové obnovy a investic do ICT. Problémem zůstává, že základní umělecké školy jsou často vyloučené z možnosti žádat o dotace, tudíž se k nim nedostává finanční podpora z operačních programů. Zároveň pro zřizovatele základních uměleckých škol je těžké ve svých rozpočtech najít finance na pokrytí všech jejich potřeb, které jsou často velkého charakteru (zmíněné investice do budov škol, nástrojového vybavení aj.). Další potřeby byly zmíněny v jednotkách odpovědí, jednalo se například o posílení a zlepšení některých konkrétních oborů nebo personální zajištění. V souvislosti a důsledky epidemie koronaviru SARS-CoV-2 se všechny základní umělecké školy, stejně jako mateřské i základní školy, shodovaly v potřebě návratu do běžného stavu. Díky epidemii jsou pozastaveny všechny aktivity mimo výuku, která probíhá on-line a distančně. Tato forma vzdělávání pro obory ZUŠ není vhodná a je velmi náročná nejen pro žáky, ale také samotné učitele.

Hlavní změny a rozdíly v Agregovaném Popisu potřeb mezi lety 2019 a 2021.

Základní školy

- Vyřešené (již nedefinované) vzdělávání, které školy čerpaly ze Šablon (např. gramotnosti, EVVO).
- Nový systém financování školství, méně definovaná potřeba navýšení počtu žáků (nízké počty už tolik neohrožují samotné fungování školy).
- Vyřešené (již nedefinované) potřeby ohledně asistentů pedagoga (dostatečný počet, obecně lepší spolupráce mezi pedagogem a asistentem).
- Posun v oblasti ICT – materiální zajištění z různých zdrojů, zvyšování kompetencí pedagogů v této oblasti (také v důsledku epidemie koronaviru).
- Příprava realizace Šablon III, již započatá realizace v některých školách.
- Zapojení některých škol do nových aktivit projektu MAP II (ICT sdílený pracovník, strategické plánování s tutorem).
- Zisk finančních příspěvků v rámci vyhlášených výzev MAS ORLICKO, z.s. (např. čl. 20 PRV).
- Dokončení investic do škol z IROP.
- 5 nových ředitelů v ZŠ.
- Obrat v celé oblasti vzdělávání a v životech pedagogů i žáků v důsledku epidemie koronaviru SARS-CoV-2.

Mateřské školy

- Vyřešené (již nedefinované) vzdělávání, které školy čerpaly ze Šablon (např. gramotnosti, EVVO).
- Příprava realizace Šablon III, již započatá realizace v některých školách.
- Zapojení některých škol do nových aktivit projektu MAP II (např. strategické plánování s tutorem).
- Zisk finančních příspěvků v rámci vyhlášených výzev MAS ORLICKO, z.s. (např. čl. 20 PRV).
- 6 nových ředitelů v MŠ.
- Život v mateřských školách silně ovlivněn a omezen epidemií koronaviru SARS-CoV-2.

Základní umělecké školy

- Celorepublikové sjednocení financování základních uměleckých škol.
- Obrat v celé oblasti vzdělávání a v životech pedagogů i žáků v důsledku epidemie koronaviru.

Hlavní definované priority a cíle škol

Základní školy

- Finance a investice do ZŠ (vybavení, rekonstrukce aj.) - cca 75 %.
- Rozvoj ICT (materiálně i formou vzdělávání pro pedagogy) – cca 30 %
- Podpora a rozvoj EVVO (materiálně i formou vzdělávání pro pedagogy) – cca 15 %.
- Nové metody vzdělávání, budování dobrého jména školy (vč. navýšení žáků v prvních třídách) – cca 10 %
- Snížení byrokracie a administrativy, čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, personální zajištění (vč. psychologa), cizí jazyky, výstavba tělocvičny, realizace Šablon, zorientování se ve funkci ředitele (v případě nových ředitelů), hodnocení a sebehodnocení, kritické myšlení, pozitivní klima školy a vzdělávání v oblasti inkluze – cca 5 %.

Mateřské školy

- Finance a investice do MŠ (vybavení, rekonstrukce, přístavba aj.) - více než 75 %.
- Podpora a rozvoj EVVO (materiálně i formou vzdělávání pro pedagogy) – cca 30 %.
- Rozvoj ICT (materiálně i formou vzdělávání pro pedagogy) – cca 25 %
- Eliminace vad řeči (kurz logopedického asistenta, externí sdílený pracovník aj.) – cca 20 %.
- Personální zajištění (chůva, psycholog aj.), snížení administrativy, vzdělávání pedagogů, spolupráce s rodiči, čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, dopravní hřiště, dramatická výchova, diagnostika dítěte, vzdělávání v oblasti inkluze, realizace šablon, inspirace a sdílení – cca 5 %.

Základní umělecké školy

- Finance a investice do ZUŠ (vybavení, rekonstrukce, přístavba/přestěhování aj.) - 100 %.
- Obnova nástrojového vybavení – 50 %.